

Wolne Związki Zawodowe

<https://wzz.ipn.gov.pl/wzz/biogramy/2302,Jan-Zapolnik.html>
2023-06-09, 16:05

Jan Zapolnik

Robotnik, opozycjonista, żołnierz AK i WiN, uczestnik wydarzeń Grudnia '70, działacz ROPCiO, WZZ Wybrzeża i NSZZ „Solidarność”, kawaler Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski, odznaczony pośmiertnie Krzyżem Wolności i Solidarności.

Urodził się 2 VII 1927 r. w Jałowce k. Suchowoli. Był synem Władysława i Julii. W czasie II wojny światowej żołnierz AK, a w latach 1946-1947 działacz w Zrzeszeniu Wolność i Niezawisłość. Po wojnie pracował na Śląsku, m.in. w Hucie Kościuszko w Chorzowie, przedsiębiorstwie Termoizolacja i Zakładach Produkcji Części Samochodowych. W 1951 r. ukończył Liceum Mechaniczne w Katowicach. W tym samym roku, z obawy przed prześladowaniami za przynależność do WiN, wyjechał i osiadł na Wybrzeżu. Podjął pracę jako specjalista budowy maszyn, a następnie jako instruktor szkolenia zawodowego w Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Uczestniczył w wydarzeniach gdańskiego grudnia '70.

Od 1977 r. rozpoczął swoją działalność w ROPCiO, w którym zajmował się kolportażem i drukiem wydawnictw m. in. pisma „Ruch Związkowy”. W piśmie tym redagował dział „Opinie”. W latach 1978-1980 działał w Wolnych Związkach Zawodowych Wybrzeża.

W sierpniu 1980 r. i w grudniu 1981 r. uczestniczył w strajku w Stoczni Gdańskiej. Od września 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność”, doradcą KZ, przewodniczącym Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania w Stoczni Gdańskiej. Od 17 XII 1981 r. do 10 IV 1982 r. internowany w Ośrodku Odosobnienia w Iławie. Stosowano wobec niego metody znane z sowieckich „psychuszek”. W okresie od kwietnia do września 1982 r. został umieszczony na oddziale psychiatrii sądowej w szpitalu w Starogardzie Gdańskim. Po wyjściu ze szpitala kolportował pisma podziemne i brał udział w akcji plakatowania. W latach 1984-1989 działał w Klubach Inteligencji Katolickiej w Warszawie i w Białymstoku. W 1987 r. był współzałożycielem, a następnie członkiem władz krajowych Polskiej Ligi Obrony Praw Człowieka. W maju i sierpniu 1988 r. uczestniczył w strajkach w Stoczni Gdańskiej.

Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2007) i pośmiertnie Krzyżem Wolności i Solidarności (2015).

Od 1978 r. rozpracowywany przez Wydział III A KWMO w Gdańsku w ramach sprawy operacyjnego rozpracowania krypt. „Pacjent”, a następnie od 27 II 1980 r. kontrolowany operacyjnie przez Wydział III KWMO w Gdańsku w ramach KE krypt. „Pacjent”. Od 7 I 1986 r. do

11 X 1989 r. był w zainteresowaniu operacyjnym Wydziału III WUSW w Gdańsku KE krypt. „Rencista”. Podejrzany o rozpowszechnianie nielegalnych wydawnictw. W latach 1978-1980 wielokrotnie zatrzymywany na 48 godzin, w jego mieszkaniu dokonywano licznych przeszukań i rewizji osobistych. W 1984 r. objęty był śledztwem w sprawie kolportowania nielegalnych wydawnictw i ulotek na terenie Trójmiasta (śledztwo umorzono 10 V 1984 r. z powodu niewykrycia sprawców). Posiadał wieloletnie zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych.

Zmarł 15 IV 2014 r. w Gdańsku.

Opracowała: Lidia Groblewska

Informacja o materiałach wykorzystanych do stworzenia biogramu znajduje się w sekcji Bibliografia

Jan Zapelnik

Jan Zapolnik, fot. z zasobu IPN